

**ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΔΥΤ.
ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ**

ΑΝΑΦΟΡΑ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

**Επί του υπ' αριθμό 9865/8 / 9-2-2011 εγγράφου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης
Πελοποννήσου Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου – Δ/νση Πληροφορικής & Επικοινωνιών**

Του Αντωνίου Μιχαλάκη
Δασολόγου του Τμήματος Δασικών Χαρτογραφήσεων

Κόρινθος Τρίτη 1-3-2011

Με το ανωτέρω έγγραφο με θέμα: «*Τεχνικές και Οικονομικές λύσεις σε πληροφοριακά συστήματα και σε υποδομές τηλεπικοινωνιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης*», η εν λόγω Υπηρεσία θίγει κάποια ενδιαφέροντα ζητήματα. Μεταξύ αυτών είναι και το ζήτημα της ενιαίας βάσης του Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου για όλες τις υφιστάμενες Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και ο προγραμματισμός προκηρύξεων από την ΚτΠ ΑΕ για νέα έργα πληροφορικής.

Σε ότι αφορά την ορθή οργάνωση των Δασικών Υπηρεσιών σε επίπεδο πληροφοριακών συστημάτων, έχουμε επανειλημμένα εκφράσει τις απόψεις μας με σειρά αναφορών μας στο πρώην ΥΠΑΑΤ. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να επανέλθω σε ένα θέμα που ίσως δεν του έχει δοθεί ιδιαίτερη προσοχή:

Οι Δασικές Υπηρεσίες έχουν κατ' εξοχήν γεωγραφικό αντικείμενο. Κάθε **διοικητική πράξη** που εκδίδουν έχει μία γεωγραφική αναφορά: Είτε αφορά μία επιφάνεια του εδάφους (πράξη χαρακτηρισμού, αναδασωτέα, παραχωρητήρια κα), είτε μία μακρόστενη επιφάνεια που όμως μπορεί να αναπαρασταθεί γεωγραφικά σαν γραμμή (άδεια διάνοιξης δρόμου κα), είτε ένα σημείο (άδεια γεώτρησης, εντός δάσους, παρατηρητήρια κα), είτε τέλος, σαν σύνθετο αντικείμενο (πχ ζώνη αιολικού πάρκου-δηλ επιφάνεια- με τις θέσεις των ανεμογεννητριών –δηλ σημεία- και τις οδούς πρόσβασης –δηλ γραμμές).

Σήμερα, με την υφιστάμενη δομή λειτουργίας, όλες οι διοικητικές πράξεις:

- ως **απλές πράξεις** διαχειρίζονται διοικητικά στο ηλεκτρ. Πρωτόκολλο.

- ως πράξεις **με γεωγραφική υπόσταση**, τηρούνται και διαχειρίζονται σε αυτόνομες εφαρμογές ΣΓΠ (desktop GIS) στους Η/Υ του δασικού προσωπικού (δασολόγοι κα) σαν γεωγραφικές οντότητες.
- Τέλος δε, αυτές καταχωρίζονται σε ψηφιακά ευρετήρια (MS excel) εύρεσης φακέλων.

Όλη αυτή η διασπορά διακριτών και μη συνεργαζόμενων συστημάτων, επιφέρει διοικητικό φόρτο, αταξία, αν-αντιστοιχία καταχωρήσεων και ανάγκες για επιπλέον προσωπικό. Το φαινόμενο δε της τήρησης των γεωγραφικών αντικειμένων των διοικητικών πράξεων σε ξεχωριστά αρχεία ανά υπάλληλο, εγκυμονεί κινδύνους που τους έχουμε ήδη πικρά υποστεί: Το θεσμικό πλαίσιο καθορίζει κανόνες μεταξύ των πράξεων της δασικής διοίκησης (πχ δεν επιτρέπεται να χαρακτηριστεί επιφάνεια που έχει ήδη χαρακτηριστεί με προγενέστερη πράξη, δεν επιτρέπεται να κηρυχθεί ως αναδασωτέα επιφάνεια που έχει προγενέστερα χαρακτηριστεί τελεσίδικα ως αγροτική κα). Αυτοί οι κανόνες, γεωγραφικά μετουσιώνονται σε «τοπολογικούς περιορισμούς» που θα πρέπει να τηρούνται στο εκάστοτε σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών. Εάν οι γεωγραφικές οντότητες τηρούνται σε ξεχωριστά αρχεία ανά υπάλληλο –χρήστη ΣΓΠ, πως μπορεί να είναι σίγουρος ο διπλανός υπάλληλος ότι για την περιοχή που του ανατίθεται να διερευνήσει δεν έχει εκδοθεί μία προγενέστερη πράξη; Το πρόβλημα σήμερα λύνεται πρακτικά ~~σήμερα~~ με ανταλλαγές αρχείων μεταξύ των υπαλλήλων και Υπηρεσιών(!). Έχουμε λοιπόν εκπέσει -όπως συχνά επαναλαμβάνω- από το «χάος του χαρτοβασιλείου» στο «ψηφιακό χάος». Προκύπτει συνεπώς η ανάγκη σχεδιασμού ενός ενιαίου-κεντρικού Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών είτε σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, είτε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με κατάλληλες διεπαφές στους αρμόδιους υπαλλήλους ανά αντικείμενο – «ρόλο» (διοικητικός, δασικός κτλ).

Η τεχνολογία σήμερα προσφέρει τέτοιες λύσεις Βάσεων Γεωγραφικών Δεδομένων: ενδεικτικά αναφέρω το εμπορικό σύστημα Oracle Spatial (Oracle Corporation) και το εξίσου ικανό Ελεύθερο/ Ανοικτού κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ) PostGIS (Postgres, Refraction Research). Αντίστοιχα λογισμικά ΣΓΠ (desktop GIS) θα έπαιζαν το ρόλο του «πελάτη» (client) της βάσης.

Σε μία τέτοια αρχιτεκτονική, το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο θα μπορούσε κάλλιστα να ενσωματωθεί σε ένα τέτοιο σύστημα, ενώ το τελευταίο θα ήταν ικανό να διαχειρίζεται επιπλέον τη γεωγραφική υπόσταση των διοικητικών πράξεων που καταχωρίζονται σε αυτό. Με δημιουργία μάλιστα κανόνων ακεραιότητας και

εγκυρότητας των δεδομένων, δεν θα επέτρεπε (αυτόματα) την αλληλεπικάλυψη των καταχωρούμενων πράξεων και θα εκτελούσε (πάλι αυτόματα) τοπολογικές πράξεις μεταξύ των αιτημάτων για καταχώρηση και των ήδη καταχωρημένων δεδομένων (θα απόκοπτε δηλ τα επικαλυπτόμενα τμήματα ενός «γεωγραφικού» αιτήματος για καταχώρηση και θα απέδιδε «κατακερματισμένα» την αιτούμενη επιφάνεια). Δεν επεκτείνω άλλο την ανάλυση, καθώς για όλα αυτά έχω ήδη αναφερθεί εκτενώς στο παρελθόν.

Δεδομένης της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, η πληθώρα ελεύθερων λογισμικών – λογισμικών ανοικτού κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ) προσφέρει μία τεράστια ευκαιρία για οικονομικές και ταυτόχρονα χρηστικές λύσεις, με επιδόσεις εφάμιλλες των εμπορικών συστημάτων. Με χρήση τέτοιων συστημάτων το κόστος περιορίζεται στις αμοιβές αναδόχων για την προσαρμογή του λογισμικού στις ιδιαίτερες απαιτήσεις (software) και στις υποδομές/ υλικό (hardware), ενώ αποφεύγεται το υπέρογκο κόστος απόκτησης αδειών χρήσης ή αντίστοιχα, το φαινόμενο της χρήσης «πειρατικών» αντιγράφων λογισμικών. Σε προγενέστερες αναφορές μας έχουμε αναφερθεί ενδελεχώς και αναλυτικά σε τέτοια λογισμικά.

Θεωρώ ότι με την ευκαιρία της νέας διοικητικής δομής και των προγραμμάτων για νέα έργα πληροφορικής, θα πρέπει να ενημερωθούν οι αρμόδιοι φορείς και πρόσωπα για τις ιδιαιτερότητες του αντικείμενου των Δασικών Υπηρεσιών (και όχι μόνο, καθώς πολλοί άλλοι φορείς έχουν γεωγραφικό αντικείμενο) και να λάβουν υπόψη στους σχεδιασμούς τους αυτή την πτυχή, των γεωπληροφοριακών δηλ συστημάτων. Τα τελευταία ουσιαστικά αποτελούν ένα «υπερ-σύνολο» των απλών πληροφοριακών συστημάτων τήρησης και χειρισμού αλφαριθμητικών δεδομένων, παρέχοντας όμως επιπλέον δυνατότητες.

Τέλος, είναι διεθνώς αποδεκτό ότι η αποτυχία ή η επιτυχία ενός πληροφοριακού συστήματος έχει ήδη κριθεί στο στάδιο του σχεδιασμού του. Ο σωστός λοιπόν σχεδιασμός προϋποθέτει την σωστή συνεργασία χρηστών και σχεδιαστών (εξαντλητική καταγραφή και ανάλυση των επιχειρησιακών λειτουργιών που καλείται να υποστηρίξει το έργο), καθώς οι τεχνολόγοι λογισμικού συμφωνούν ότι σε κάθε νέο έργο, το πρόβλημά τους δεν είναι τόσο το **ΠΩΣ** να χτίσουν κάτι αλλά το **ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ** να χτίσουν.

Ο Συντάκτης